

Data utworzenia: 2011/06/14
Data aktualizacji: 2018/02/14

SEKCJA 1. Identyfikacja substancji / mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa**1.1 Identyfikator produktu**

Nazwa produktu: **Trójchloroetylen**
Nr katalogowy: HPLC - 618469108; cz.d.a. – 118469108, cz. – 418469101
Numer indeksowy: 602-027-00-9
Numer rejestracji REACH: 01-2119490731-36-XXXX
Numer WE: 201-167-4
Numer CAS: 79-01-06
Typ produktu: ciecz
Wzór chemiczny: C_2HCl_3 (masa cząsteczkowa: 131,39)

1.2 Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane

Zastosowania zidentyfikowane: produkcja substancji, przemysłowa dystrybucja substancji, przemysłowe wytwarzanie i (ponowne) pakowanie substancji i mieszanin, przemysłowe zastosowanie w czyszczeniu powierzchni (zamknięte systemy), przemysłowe zastosowanie w czyszczeniu powierzchni (zamknięte systemy), przemysłowe płyny specjalne, przemysłowe zastosowanie w czyszczeniu chemicznym, przemysłowe zastosowanie jako rozpuszczalnik w procesie, zastosowanie jako produkt chemiczny (pół – zamknięte systemy), przemysłowe zastosowanie w spoiwach, przemysłowe zastosowanie jako produkt chemiczny (zamknięte systemy), profesjonalne zastosowania w spoiwach, profesjonalne zastosowania odradzane.

Zastosowania odradzane: producent NIE zaleca stosowania tego produktu w aplikacjach gdzie: - prawdopodobne jest zanieczyszczenie gleby lub wód gruntowych (bezpośrednie aplikacje do ziemi, spustów zlewów, kanałów ściekowych lub septycznych zbiorników); - gdzie możliwe jest nadmierne stężenie (małe pomieszczenie lub ograniczona przestrzeń, albo gdzie byłaby niewystarczająca wentylacja); - gdzie prawdopodobny jest kontakt ze skórą (usunięcie taśmy samoprzylepnej ze skóry lub jako środek czyszczący do rąk do usuwania olejów i smarów); - gdzie występuje bezpośredni kontakt z żywnością; - gdzie stężenia oparów mogą być w palnym zakresie; - gdzie likwidacja odpadów stwarzałaby zagrożenie zdrowotne lub dla środowiska; - gdzie reaktywność chemiczna stwarza zagrożenie (kontakt z silnymi zasadami lub w obszarach, gdzie prowadzone jest spawanie). Stosowanie przez konsumentów w związku z wprowadzonymi wytycznymi producenta dot. Higieny przemysłowej odnośnie maksymalnej zawartości atmosferycznego trichloroetyleny w wysokości 5 ppm oraz ACGIH TLV w wysokości 10 ppm. Producent nie będzie już popierać stosowania trichloroetyleny w aerozolach.

1.3 Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Przedsiębiorstwo: FIRMA CHEMPUR
41-940 Piekary Śląskie ul. Jana Lortza 70a
tel.: (0-32) 287 20 52, (032) 767 88 91
fax: (0-32) 287 20 52,
e-mail: chempur@chempur.pl

Numer telefonu kontaktowego: Wojtasiak Magda – 032 382 49 01 wewn.22 (czynny od 7.00 do 15.00)
Kołoch Mirosław – 032 382 49 01 wewn.22 (czynny od 7.00 do 15.00)
Ceglarek Olga – 032 382 00 40 (czynny od 7.00 do 15.00)

mwojtasiak@chempur.pl
mkoloch@chempur.pl
oceglarek@chempur.pl

1.4 Numer telefonu alarmowego

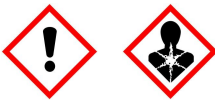
Numer telefonu alarmowego: straż pożarna – 998 (112 z telefonu komórkowego);
Informacja toksykologiczna w Polsce - 042 631 47 24

SEKCJA 2. Identyfikacja zagrożeń**2.1 Klasyfikacja substancji lub mieszaniny**

Skin Irrit. 2, H315
Skin Sens. 1, H317
Eye Irrit. 2, H319
STOT SE 3, H336
Muta. 2, H341
Carc. 1B, H350
Aquatic Chronic 3, H412

Pełny tekst zwrotów wskazujących zagrożenie (H) przytoczonych w tej Sekcji znajduje się w Sekcji 16.

2.2 Elementy oznakowania

Piktogramy zagrożenia	
Hasło ostrzegawcze	NIEBEZPIECZEŃSTWO
Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia	Działa drażniąco na skórę. Może powodować reakcje alergiczne skóry. Działa drażniąco na oczy. Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy. Podejrzewa się, że powoduje wady genetyczne. Może powodować raka. Działa szkodliwie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.
Zwroty wskazujące środki ostrożności	Przed użyciem zapoznać się ze specjalnymi środkami ostrożności. Unikać uwolnienia do środowiska. Stosować rękawice ochronne/ odzież ochronną/ ochronę oczu/ ochronę twarzy W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ: Umyć dużą ilością wody z mydłem. W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać. W przypadku narażenia lub styczeńności: Zasięgnąć porady / zgłosić się do lekarza.

2.3 Inne zagrożenia

Substancja spełnia kryteria klasyfikacji jako **PBT / vPvB**: nie dotyczy

Inne zagrożenia nie odzwierciedlone w klasyfikacji: Podczas pożaru mogą uwalniać się toksyczne opary.

SEKCJA 3. Skład / informacje o składnikach
3.1 Substancje

Nazwa produktu / składnika	Identyfikatory	Zaw. [%]	Klasyfikacja wg 1272/2008
Trichloroetylen	WE: 201-167-4 CAS: 79-01-06 Indeks: 602-027-00-9 Nr rejestracji REACH: 01-2119490731-36-XXXX	min. 99	Skin Irrit. 2, H315 Skin Sens. 1, H317 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H336 Muta. 2, H341 Carc. 1B, H350 Aquatic Chronic 3, H412
1,2-epoksybutan	WE: 203-438-2 CAS: 106-88-7 Indeks: 603-102-00-9	max. 1	Flam. Liq. 2, H225 Acute Tox. 4, H302 Acute Tox. 4, H312 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 Acute Tox. 4, H332 STOT SE 3, H335 Carc. 2, H351 Aquatic Chronic 3, H412

Pełny tekst zwrotów wskazujących zagrożenie (H) przytoczonych w tej Sekcji znajduje się w Sekcji 16.

SEKCJA 4. Środki pierwszej pomocy
4.1 Opis środków pierwszej pomocy

Kontakt z okiem	Natychmiast przepłukać oczy dużą ilością wody przy szeroko odchyłonej powiece przez min 15 minut. Usunąć szkła kontaktowe jeżeli są. Zasięgnąć porady medycznej w razie utrzymywania się objawów podrażnienia.
Przez drogi oddechowe	Wynieść narażoną osobę na świeże powietrze. Jeżeli podejrzewa się, że opary są wciąż obecne ratownik powinien założyć właściwą maskę lub oddechowyy aparat izolacyjny. Zapewnić ciepło i spokój. Jeżeli osoba nie oddycha, oddycha nieregularnie lub gdy oddychanie ustało, wykwalifikowany personel powinien wykonać sztuczne oddychanie lub podawać tlen. W przypadku utraty przytomności, należy ułożyć w pozycji bocznej ustalonej i natychmiast wezwać pomoc medyczną.
Przez przewód pokarmowy	Bezwzględnie zasięgnąć porady medycznej. Przemycić usta wodą. Wynieść narażoną osobę na świeże powietrze. Jeżeli materiał został połknięty a narażona osoba jest przytomna, należy podać do wypicia małą 200 – 300 cm ³ wody. Przerwać, jeżeli narażona osoba ma mdłości, ponieważ wymioty mogą być niebezpieczne. Nigdy nie podawać niczego doustnie osobie nieprzytomnej. W przypadku utraty przytomności, należy ułożyć w pozycji bocznej ustalonej.
Kontakt ze skórą	Jeżeli pojawiają się jakiegokolwiek podrażnienia lub inne dolegliwości zasięgnąć porady dermatologicznej. Spłukać skażoną skórę dużą ilością wody. Zdjąć skażoną odzież.
Ochrona osób udzielających pierwszej pomocy	Nie należy podejmować żadnych działań, które stwarzałyby ryzyko dla kogokolwiek chyba, że jest się odpowiednio przeszkolonym. Jeżeli podejrzewa się, że opary są wciąż obecne ratownik powinien założyć właściwą maskę lub oddechowyy aparat izolacyjny. Może być niebezpiecznym dla osoby udzielającej sztucznego oddychania usta - usta. Należy dokładnie zmyć zanieczyszczone ubranie wodą przed jego zdjęciem lub założyć rękawice.

4.2 Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Narażenie:	Ostre działanie na zdrowie:	Nadmierna ekspozycja powoduje:
Kontakt z okiem	Działa drażniąco na oczy.	Podrażnienie, pieczenie, zaczerwienienie, łzawienie, ból.
Przez drogi oddechowe	Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.	Podrażnienie błon śluzowych górnych dróg oddechowych, pieczenie, łzawienie oczu, katar, kaszel.
Przez przewód pokarmowy	Niedostępne.	Możliwe dolegliwości jelitowo – żołądkowe, bóle brzucha.

<i>Kontakt ze skórą</i>	Działa drażniąco na skórę. Może powodować reakcję alergiczną skóry.	Podrażnienie, pieczenie, zaczerwienienie, ból.
-------------------------	---	--

4.3 Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

<i>Informacje dla lekarza</i>	Zapewnić pacjentowi odpowiednią wentylację i dotlenienie.	
<i>Szczególne sposoby leczenia</i>	Jeśli wykonywane jest płukanie, zasugerować przeprowadzenie kontroli wewnętrzzawiczej i wewnętrzprzelykowej. Przy rozważaniu płukania żołądka należy wziąć pod uwagę niebezpieczeństwo zassania do płuc. Ponieważ szybkie wchłonięcie może nastąpić poprzez płuca, jeśli dochodzi do wdychania, może to powodować wystąpienie efektów układowych, to decyzję o wywołaniu wymiotów powinien podjąć lekarz. Narażenie na działanie może pogłębić „pobudliwość mięśnia sercowego”. Nie podawać leków sympatomimetycznych, o ile nie jest to absolutnie konieczne. Alkohol spożyty przed lub po narażeniu może spotęgować szkodliwe skutki. Brak specyficznej odtrutki. Leczenie podtrzymujące, oparte na ocenie dokonanej przez lekarza na podstawie reakcji pacjenta.	

SEKCJA 5. Postępowanie w przypadku pożaru
5.1 Środki gaśnicze

<i>Odpowiednie środki gaśnicze</i>	Mgła wodna lub rozpylona woda, proszki gaśnicze, dwutlenek węgla, piany gaśnicze.
<i>Niewłaściwe środki gaśnicze</i>	niedostępne

5.2 Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

W czasie pożaru dym, poza toksycznymi i drażniącymi produktami spalania o zmiennym składzie, może zawierać materiał wyjściowy. Szkodliwe produkty uboczne spalania mogą zawierać i nie są ograniczane: chlorowodór, tlenki węgla. Produkty spalania mogą zawierać śladowe ilości fosgenu, chloru. W przypadku pożaru kontener może się rozszczelnić lub zostać rozerwany. Pomimo że materiał ten nie ma określonej temperatury zapłonu, może palić się w temperaturze pokojowej. Pary SA cięższe od powietrza, mogą przemieszczać się na duże odległości i gromadzić się w niższych położonych miejscach.

5.3 Informacje dla straży pożarnej

Usunąć wszystkie osoby z obszaru zagrożenia. Odizolować zagrożoną przestrzeń i nie dopuszczać osób postronnych i nieupoważnionych. Pozostać na zewnątrz, trzymać się z dala od niskich pomieszczeń, w których mogą zebrać się gazy / opary / mgły. Palące się płyny należy usunąć strumieniem wody dla ochrony ludzi oraz zmniejszenia strat. Mgła wodna, delikatnie rozpylana, może być używana jako osłona podczas gaszenia ognia. Zebrać środki użyte do gaszenia, jeżeli to możliwe. Woda użyta do gaszenia ognia, jeśli nie jest zebrana, może być szkodliwa dla środowiska.

Stosować niezależny aparat oddechowy oraz pełną odzież ochronną.

SEKCJA 6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska
6.1 Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

<i>Dla personelu nieratowniczego</i>	Unikać wdychania oparów / dymów / rozlanej cieczy. Unikać zanieczyszczenia substancją. Zapewnić wystarczającą wentylację. Ewakuować strefę zagrożenia. Usunąć wszelkie źródła zapłonu. Zapewnić odpowiedni sprzęt ochrony osobistej. Nie zezwalać na przebywanie personelu na nisko położonych terenach.
<i>Dla osób udzielających pomocy</i>	Zapoznać się z informacjami w Sekcji 8.

6.2 Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Nie dopuścić do przedostania się produktu do ścieków i wód; zabezpieczyć kratki i studzienki ściekowe; unikać bezpośredniego kontaktu z uwalniającą się substancją; usunąć źródła zapłonu; jeśli to możliwe, zlikwidować nieszczelność (uszczelnić, uszkodzone opakowanie umieścić w opakowaniu awaryjnym).

6.3 Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Uszczelnienie kanalizacji. Wyłapywanie, obwałowanie i pompowanie. Przestrzegać możliwych ograniczeń materiałowych. Starannie zebrać. Przekazać do usunięcia. Oczyszczyć skażone miejsce. Rozlaną substancję przysypać niepalnym materiałem chłonnym (np. piasek, ziemia) zebrać do zamkniętego pojemnika i przekazać do utylizacji, zanieczyszczoną powierzchnię oczyścić.

6.4 Odniesienie do innych sekcji

Informacje dotyczące odpowiedniego sprzętu ochrony osobistej podano w Sekcji 8.

Informacje dotyczące dodatkowej obróbki odpadów podano w Sekcji 13.

SEKCJA 7. Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie
7.1 Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Zalecane jest przenoszenie w zamkniętych pojemnikach. Unikać Wdychania par. Nie polykać. Unikać kontaktu z oczami, skórą, odzieżą. Unikać długotrwałego lub wielokrotnego kontaktu ze skórą. Umyć starannie po czynnościach manipulacyjnych. Pojemniki trzymać szczelnie zamknięte. Stosować przy dobrej wentylacji. Pojemniki, nawet opróżnione, mogą zawierać pary produktu. Nie przecinać, nie dziurawić, nie rozgniatać, nie spawać i nie poddawać podobnemu działaniu pustych lub prawie pustych pojemników. Nie wchodzić do zamkniętych pomieszczeń, jeśli nie SA dostatecznie wentylowane. W celu uniknięcia niekontrolowanej emisji, należy odprowadzić parę z pojemnika do zbiornika zasobnikowego. Pary tego produktu SA cięższe od powietrza i mogą osiągać śmiertelne stężenia w nisko położonych, zamkniętych i nie wentylowanych miejscach, takich jak, zbiorniki, jamy, małe pomieszczenia, a nawet w urządzeniach (odtłuszczaczach), stosowanych do odtłuszczania metalowych części. W razie podejrzenia występowania par produktu nie należy wchodzić do takich zamkniętych pomieszczeń bez specjalnego aparatu do oddychania i zapewnienia sobie obserwatora do pomocy. Nie jeść i nie pić oraz nie palić tytoniu podczas stosowania produktu.

7.2 Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich wzajemnych niezgodności

Przechowywać we właściwie oznakowanych, szczelnie zamkniętych opakowaniach, w chłodnym, suchym, dobrze wentylowanym pomieszczeniu magazynowym, wyposażonym w instalację elektryczną i wentylacyjną. Chronić przed bezpośrednim nasłonecznieniem.

Nie przechowywać w: cynku, aluminium, stopy aluminium, tworzywo sztuczne.

7.3 Szczególne zastosowanie(-a) końcowe

Zalecenia	niedostępne
Rozwiązania specyficzne dla sektora przemysłowego	niedostępne

SEKCJA 8. Kontrola narażenia / środki ochrony indywidualnej
8.1 Parametry dotyczące kontroli

NDS	Trichloroetylen	50 mg/m ³
NDSCh		400 mg/m ³

DNEL	doustnie		wdychanie		skóra	
	toksyczność ostra	toksyczność przewlekła	toksyczność ostra	toksyczność przewlekła	toksyczność ostra	toksyczność przewlekła
pracownik	-	0,9 mg/kg	82 mg/m ³	13,7 mg/m ³	-	4,6 mg/kg/24h
konsument	-	-	164,1 mg/m ³	54,7 mg/m ³	-	7,8 mg/kg/24h

PNEC	woda		osad		gleba	inne	
	słodka	morska	woda słodka	woda morska		oczyszczalnie ścieków	okresowe uwalnianie
	0,115 mg/dm ³	0,0115 mg/dm ³	2,04 mg/kg	0,204 mg/kg		0,344 mg/kg	2,6 mg/dm ³

Zalecane procedury monitoringu – metodyka pomiarów:

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005 roku w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. 2005, nr 73, poz. 645).

- PN-89/Z-01001/06. Ochrona czystości powietrza. Nazwy, określenia i jednostki. Terminologia dotycząca badań jakości powietrza na stanowiskach pracy.

- PN Z-04008-7:2002. Ochrona czystości powietrza. Pobieranie próbek. Zasady pobierania próbek powietrza w stanowisku pracy i interpretacja wyników.

- PN-EN-689:2002. Powietrze na stanowiskach pracy – wytyczne oceny narażenia inhalacyjnego na czynniki chemiczne przez porównanie z wartościami dopuszczalnymi i strategia pomiarowa.

UWAGA! Gdy stężenie substancji jest ustalone i znane, doboru środków ochrony indywidualnej należy dokonywać z uwzględnieniem stężenia substancji występującego na danym stanowisku pracy, czasu ekspozycji oraz czynności wykonywanych przez pracownika.

W sytuacji awaryjnej, jeżeli stężenie substancji na stanowisku pracy nie jest znane, stosować środki ochrony indywidualnej o najwyższej zalecanej klasie ochrony.

8.2 Kontrola narażenia
8.2.1 Stosowne techniczne środki kontroli

Używać tylko z odpowiednią wentylacją. Zastosować osłony procesu, lokalną wentylację wyciągową lub inne zabezpieczenia, aby ekspozycja pracownika na zanieczyszczenia mieściła się poniżej wszelkich limitów zalecanych lub obligatoryjnych.

8.2.2 Indywidualne środki ochrony

Należy właściwie dobrać odzież ochronną do miejsca pracy, zależnie od stężenia i ilości substancji niebezpiecznych. Odporność odzieży ochronnej na chemikalia powinna być stwierdzona przez odpowiedniego dostawcę.

Ochrona oczu lub twarzy	gogle ochronne lub szczelne okulary ochronne	
Ochrona skóry	ochrona rąk	rękawice ochronne odporne na działanie chemikaliów, wykonane z gumy nitylowej lub innego materiału zalecanego przez producenta rękawic; wytrzymałość i rodzaj materiału określa producent rękawic
	ochrona ciała	odzież ochronna
	inne środki ochrony skóry	odpowiednie obuwie
Ochrona dróg oddechowych	gdy tworzą się pary / dymy / aerozole - aparat oddechowy zaopatrzone w odpowiedni filtropochłaniacz A, ABEK lub lepszy	

8.2.3 Kontrola narażenia środowiska

Emisja z układów wentylacyjnych i urządzeń procesowych powinna być sprawdzana w celu określenia ich zgodności z wymogami praw o ochronie środowiska. W niektórych przypadkach potrzebne będą skrubery usuwające opary, filtry lub modyfikacje konstrukcyjne urządzeń procesowych, mające na celu zmniejszenie stopnia emisji do akceptowalnego poziomu. Nie wprowadzać do kanalizacji.

SEKCJA 9. Własności fizyczne i chemiczne
9.1 Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

Wygląd	stan fizyczny	ciecz	Prężność par	9,9 kPa (25°C)
	kolor	bezbarwna	Gęstość par względem powietrza	4,54
Zapach		niedostępne	Gęstość względna	1,465 g/cm ³
Próg zapachu		niedostępne	Rozpuszczalność w wodzie	1,1 g/dm ³ (20°C)
pH		niedostępne	Współczynnik podziału n-oktanol / woda	2,53
Temperatura krzepnięcia / topnienia		-84,8°C	Temperatura samozapłonu	410°C
Temperatura wrzenia / zakres temperatur wrzenia		86,7°C	Temperatura rozkładu	niedostępne
Temperatura zapłonu		tygła otwartego - nie dotyczy	Lepkość	0,58 mPa·s (20°C)
Szybkość parowania		niedostępne	Właściwości wybuchowe	niedostępne
Palność		niedostępne	Właściwości utleniające	niedostępne
Granice palności / wybuchowości	dolna	8% v/v		
	górna	44% v/v		

9.2 Inne informacje:

Współczynnik załamania światła:	1,4774
Napięcie powierzchniowe:	32 mN/m
Minimalna energia zapłonu:	mJ

SEKCJA 10. Stabilność i reaktywność
10.1 Reaktywność

Nie są znane niebezpieczne reakcje w warunkach normalnego stosowania.

10.2 Stabilność chemiczna

Produkt stabilny w warunkach normalnych, wrażliwy na wysoką temperaturę (rozkład).

10.3 Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Trudno zapalna, toksyczna ciecz. Pod wpływem ogrzania do wysokiej temperatury lub w środowisku pożaru wydzielają się silnie toksyczne produkty gazowe – chlor, chlorowodór, fosgen. Zapalenie par lub zainicjowanie wybuchu mieszaniny par z powietrzem wymaga wysokoenergetycznego źródła zapłonu. Zbiorniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury mogą eksplodować. **Uwaga: Silnie trujące produkty spalania!**

10.4 Warunki, których należy unikać

Produkt może rozkładać się w podwyższonej temperaturze. Unikać otwartego płomienia, łuków spawalniczych lub innych źródeł wysokich temperatur, które wywołują rozkład termiczny. Unikać bezpośredniego działania promieni słonecznych i źródeł promieniowania ultrafioletowego.

10.5 Materiały niezgodne

Unikać kontaktu z mocnymi zasadami, silnymi utleniaczami. W reakcji z wodorotlenkami metali silnie alkalicznych tworzy się dwuchloroacetylen, który samorzutnie zapalić się w powietrzu. Unikać kontaktu z metalami takimi jak: proszki cynku, pyły sproszkowanego glinu, proszki magnezu, potas, sól. Unikać długotrwałego kontaktu z aluminium lub jego stopami lub przechowywania w opakowaniach z aluminium lub jego stopów. Unikać nie zamierzonego kontaktu z aminami.

10.6 Niebezpieczne produkty rozkładu

Niebezpieczne produkty rozkładu zależą od temperatury, dostępu powietrza i obecności innych materiałów. Produkty rozkładu mogą zawierać między innymi chlorowodór, jak również śladowe ilości chloru i fosgeny.

SEKCJA 11. Informacje toksykologiczne
11.1 Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

trichloroetylen	LD50	doustnie	szczur	5400 mg/kg
		dermalnie	królik	> 2000 mg/kg
	LC50	wdychanie	szczur	12500 ppm/4h

Działanie żrące / drażniące na skórę	Działa drażniąco na skórę.
Poważne uszkodzenie oczu / działanie drażniące na oczy	Działa drażniąco na oczy.
Działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę	Może powodować reakcję alergiczną skóry.
Działanie mutagenne na komórki rozrodcze	Podjeżdza się, że powoduje wady genetyczne.
Rakotwórczość	Może powodować raka.
Szkodliwe działanie na rozrodczość	Nie stwierdzono.
Zagrożenie spowodowane aspiracją	Nie stwierdzono.

Działanie toksyczne na narządy docelowe	kategoria	droga narażenia	organy narażone na działanie
narażenie jednorazowe	niedostępne	niedostępne	niedostępne
narażenie powtarzane	niedostępne	niedostępne	Utrata słuchu zwierząt laboratoryjnych.

Informacja o możliwych drogach narażenia

Kontakt z okiem	Działa drażniąco na oczy.
Kontakt ze skórą	Działa drażniąco na skórę. Może powodować reakcję alergiczną skóry.
Wdychanie	Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.
Spożycie	Niedostępne.

Objawy związane z właściwościami fizycznymi, chemicznymi i toksykologicznymi

Kontakt z okiem	Podrażnienie, pieczenie, zaczerwienienie, łzawienie, ból.
Kontakt ze skórą	Podrażnienie, pieczenie, zaczerwienienie, ból.
Wdychanie	Możliwe podrażnienie błon śluzowych górnych dróg oddechowych, pieczenie, łzawienie oczu.
Spożycie	Możliwe dolegliwości jelitowo – żołądkowe, bóle brzucha, niestrawności.

Opóźnione, bezpośrednie oraz przewlekłe skutki krótko- i długotrwałego narażenia

	potencjalne skutki natychmiastowe	potencjalne skutki opóźnione
Kontakt krótkotrwały	niedostępne	niedostępne
Kontakt długotrwały	niedostępne	niedostępne

Potencjalne chroniczne działanie na zdrowie

Niedostępne.

Inne informacje:

Niedostępne.

SEKCJA 12. Informacje ekologiczne
12.1 Toksyczność

Nazwa produktu / składnika	Gatunki		Narażenie		
trichloroetylen	LC50	28,3 mg/dm ³	ryby	Jordanella floridae	96 godz.
		16 mg/dm ³		Limanda limanda	
	EC50	20,8 mg/dm ³	bezkęgowce	Daphnia magna	48 godz.
		14 mg/dm ³		Mysidopsis bahia	96 godz.
	EC50	36,5 mg/dm ³	rośliny wodne	Chlamydomonas rainhardi	72 godz.
EC50	260 mg/dm ³	mikroorganizmy	osad czynny	3 godz.	
1,2-epoksybutan	LC50	> 100 mg/dm ³	ryby	Leuciscus Idus	96 godz.
	EC50	70 mg/dm ³	bezkęgowce	Daphnia magna	48 godz.
	ErC50	> 500 mg/dm ³	rośliny wodne	Desmodesmus subspicatus	72 godz.
	EC50	700 mg/dm ³	mikroorganizmy	osad czynny	30 min

12.2 Trwałość i zdolność do rozkładu

Trichloroetylen: W oparciu o wytyczne materiał ten nie może być uważany za łatwo ulegający biodegradacji. Szybkość biodegradacji może wzrosnąć w glebie i / lub wodzie przy aklimatyzacji. Biodegradacji może przebiegać wolno zarówno w warunkach aerobowych jak i w anaerobowych (w obecności i w nieobecności tlenu). Biodegradacja: 2,4% przez 14 dni.

1,2-epoksybutan: Materiał bardzo łatwo ulega biodegradacji. Pozytywnie przechodzi test na łatwość biodegradacji. Trwałość w wodzie (okres połowicznego rozpadu): 11 dni. Biodegradacja: 90% przez 28 dni.

12.3 Zdolność do bioakumulacji

Produkt ma niski potencjał bioakumulacji (BCF < 100).

12.4 Mobilność w glebie

Potencjał dla ruchliwości w glebie jest wysoki.

12.5 Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Nie przeprowadzono oceny PBT / vPvB ponieważ nie jest wymagana / wykonana ocena bezpieczeństwa chemicznego.

12.6 Inne szkodliwe skutki działania

Substancja nie znajduje się w załączniku I do Rozporządzenia (WE) 2037/2000 w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową.





SEKCJA 13. Postępowanie z odpadami
13.1 Metody unieszkodliwiania odpadów

Tworzenie odpadów powinno być unikane lub ograniczane do minimum, jeśli możliwe. Znaczących ilości odpadowego produktu nie należy odprowadzać do kolektora sanitarnego, ale należy je poddać obróbce w odpowiedniej oczyszczalni. Należy utylizować nadmiar produktów i produkty nie nadające się do recyklingu w licencjonowanym przedsiębiorstwie utylizacji odpadów. Utylizacja niniejszego produktu, roztworów lub produktów pochodnych powinna w każdym przypadku być zgodna z wymogami ochrony środowiska i legislacji związanej z utylizacją odpadów, a także z wymogami władz lokalnych.

Odpady opakowaniowe należy poddawać recyklingowi. Usuwać produkt i jego opakowanie w sposób bezpieczny. Należy zachować ostrożność podczas operowania opróżnionymi pojemnikami, które nie zostały wyczyszczone lub wypłukane od wewnątrz. Puste pojemniki lub ich wykładziny, mogą zachowywać resztki produktu. Należy unikać kontaktu materiału z glebą, ciekami wodnymi, drenami i kanalizacją.

Kod odpadu: 07 01 03* Rozpuszczalniki chlorowcoorganiczne, roztwory z przemywania i cieczy macierzyste.

SEKCJA 14. Informacje o transporcie

		ADR / RID	ADN / ADNR	IMDG	IATA
14.1	Numer UN (Numer ONZ)	UN 1710			
14.2	Nazwa przewozowa UN	Trójchloroetylen			
14.3	Klasa(-y) zagrożenia w transporcie	6.1 	6.1 	6.1 	6.1 
14.4	Grupa pakowania	III	III	III	III
14.5	Zagrożenia dla środowiska	Nie	No	No	No
14.6	Szczególne środki ostrożności dla użytkowników	Niedostępne	Niedostępne	Niedostępne	Niedostępne

14.7 Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL i kodeksem IBC

Niedostępne.

SEKCJA 15. Informacje dotyczące przepisów prawnych
15.1 Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny

Przepis prawny:	Dotyczy:	Informacja:
Rozporządzenie Komisji UE nr 2015/830, zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH).	Aneks XIV - Wykaz substancji podlegających procedurze zezwoleń. Substancje wzbudzające szczególnie duże obawy (SVHC). Ograniczenia dotyczące produkcji, wprowadzania do obrotu i stosowania niektórych niebezpiecznych substancji, preparatów i wyrobów.	Ten produkt jest substancją wymienioną w załączniku XIV Rozporządzenia REACH (Rozporządzenie (WE) 1907/2006). Produkt przeznaczony wyłącznie do użytku zawodowego.

Nazwa produktu / składnika	Działanie rakotwórcze	Działanie mutagenne	Zaburzenia rozwojowe	Zaburzenia rozrodczości
trójchloroetylen	Carc. Cat 1B	Muta. Cat. 2	-	-

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 września 2016 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (tj. Dz. U. 2016, poz. 1488).
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 czerwca 2016 roku, zmieniające rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. 2016, poz. 952).
- Rozporządzenie Komisji (UE) 2016/918 z dnia 19 maja 2016 roku, zmieniające, w celu dostosowania do postępu naukowo-technicznego, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin. (L 156/1).
- Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1221 z dnia 24 lipca 2015 roku zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji mieszanin, w celu dostosowania ich do postępu naukowo – technicznego (L197/10).
- Sprostowanie do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH). (L 12/97)
- Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH). (L 132/8)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014 roku, w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. 2014, poz. 817).
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 260/2014 z dnia 24 stycznia 2014 roku zmieniające, w celu dostosowania do postępu technicznego, rozporządzenie (WE) nr 440/2008 ustalające metody badań zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH). (L 81/1)

- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 758/2013 z dnia 7 sierpnia 2013 roku zawierające sprostowanie załącznika VI do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (L216/1).
- Ustawa z dnia 16 lipca 2013 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (tj: Dz. U. 2016, poz. 1834).
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (tj: Dz.U. 2016, poz. 1863).
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 487/2013 z dnia 8 maja 2013 roku dostosowujące do postępu naukowo – technicznego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tj: Dz. U. 2016, poz. 1987).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 sierpnia 2012 roku w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji chemicznych i ich mieszanin (tj: Dz. U. 2015, poz. 208).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2012 roku w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych oraz niektórych mieszanin (tj: Dz. U. 2015, poz. 450).
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 109/2012 z dnia 9 lutego 2012 roku zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) w odniesieniu do załącznika XVII (substancje CMR).
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 286/2011 z dnia 10 marca 2011 roku dostosowujące do postępu naukowo – technicznego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin.
- Ustawa z dnia 25 lutego 2011 roku o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (tj. Dz. U. 2015, poz. 1203).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. 2011, nr 33, poz. 166).
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 790/2009 z dn. 10 sierpnia 2009 roku dostosowujące do postępu naukowo – technicznego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 18 grudnia 2008 r w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (05.09.2009, L 253/1).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006.
- Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE.
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. 2005 nr 259 poz. 2173).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Opracowano na podstawie: tj. Dz. U. z 2016r, poz. 672, 831, 903, 1250, 1427, 1933).

15.2 Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Dokonano oceny bezpieczeństwa chemicznego

SEKCJA 16. Inne informacje

Zmiany w stosunku do wersji poprzedniej:

Aktualizacja – pkt.2.2, 15.1

Wersja: 6

Pełny tekst skróconych zwrotów H:

Flam. Liq. 2, H225	Wysoce łatwopalna ciecz i pary.
Acute Tox. 4, H302	Działa szkodliwie po połknięciu.
Acute Tox. 4, H312	Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą.
Skin Irrit. 2, H315	Działa drażniąco na skórę.
Skin Sens. 1, H317	Może powodować reakcje alergiczną skóry.
Eye Irrit. 2, H319	Działa drażniąco na oczy.
Acute Tox. 4, H332	Działa szkodliwie w następstwie wdychania.
STOT SE 3, H336	Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.
Muta. 2, H341	Podejrzewa się, że powoduje wady genetyczne.
Carc. 1B, H350	Może powodować raka.
Carc. 2, H351	Podejrzewa się, że powoduje raka.
Aquatic Chronic 3, H412	Działa szkodliwie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

Informacja dla czytelnika

Powyższe informacje uważa się za prawidłowe, ale niewyczerpujące i należy je stosować tylko jako orientacyjne. Firma CHEMPUR nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek szkody spowodowane pracą lub kontaktem z powyższym produktem.

Niniejsza karta charakterystyki opracowana została na podstawie karty charakterystyki dostarczonej przez producenta i/lub internetowych baz danych oraz obowiązujących przepisów dotyczących niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych.

Karta stanowi własność Firmy CHEMPUR z siedzibą w Piekarach Śląskich i charakteryzuje wyłącznie produkty oznakowane na etykiecie znakiem i nazwą firmy.

Szkolenia

Osoby uczestniczące w obrocie substancją niebezpieczną powinny zostać przeszkolone w zakresie postępowania, bezpieczeństwa i higieny. Kierowcy pojazdów powinni odbyć przeszkolenie i uzyskać stosowne zaświadczenie zgodnie z wymaganiami przepisów ADR.

Wykaz pozycji literaturowych i innych źródeł, na podstawie których opracowano karty charakterystyk substancji niebezpiecznych

- 2004 Zasady postępowania ratowniczego – opracowanie na podstawie oryginału angielskiego: The Emergency Response Guide Book. Wydawnictwo FIREX 2004.
- Genium Publishing Corporation. Genium's Handbook of Safety, Health and Environmental Data for Common Hazardous Substances. New York, Mc Graw Hill 1999.
- Grzegorzczak K., Hancyk B., Buchcar R.: Towary niebezpieczne w transporcie drogowym ADR 2011 – 2013. Warszawa, Wydawnictwo Buch-Car 2011.
- Hayes W.J., Laws R.E.: Handbook of Pesticide Toxicology. Vol 1-3. San Diego, CA, Academic Press, Inc. 1991.
- Lewis R.J.: Sax's Dangerous Properties of Industrial Materials. New York, Wiley 2000.
- MICROMEDEX(R) Healthcare Series. Vol. 118, 12/2003.
- MICROMEDEX(R) Healthcare Series. Vol. 124, 2005.
- Patty's Industrial Hygiene and Toxicology. Ed. R.L. Harris. New York, Wiley 2000.
- PKP Cargo S.A. Regulamin dla międzynarodowego przewozu kolejami towarów niebezpiecznych (RID) – obowiązuje od 1 stycznia 2005 r., zastępuje przepisy z dnia 1 stycznia 2003 r., ze zmianami z 2004 r.
- Poisoning and Drug Overdose. Ed. K.R. Olson. Norwalk, Appleton and Lange 1990.
- The Dictionary of Substances and their Effects. Ed. M.L. Richardson, S. Gangolli. Royal Society of Chemistry 1992.
- Integrated Risk Information System. U.S. Environmental Protection Agency [on-line].
- International Labour Organization. International Chemical Safety Cards 2004. <http://www.ilo.org/public/>.
- PAN Pesticides Database – Chemical toxicity studies on aquatic organisms. http://www.pesticideinfo.org/List_ChemicalsAlpha.jsp.
- TOXNET Hazardous Substances Data Bank (HSDB) <http://toxnet.nlm.nih.gov>.
- International Agency for Research on Cancer. <http://www.iarc.fr>.
- Agency for Toxic Substances and Disease Registry. <http://www.atsdr.cdc.gov>.
- International Programme on Chemical Safety INCHEM. <http://www.inchem.org>.
- MSDS Software, Solutions and Services. <http://www.online-msds.com>.
- European Chemicals Bureau. <http://ecb.jrc.it/classification-labelling>.
- ChemFinder.Com. Database & Internet Research. <http://chemfinder.cambridgesoft.com>.
- Biuro do spraw Substancji i Preparatów Chemicznych. <http://www.chemikalia.mz.gov.pl>.
- European Chemicals Bureau. <http://ecb.jrc.it/new-chemicals>.